

Sødalvej 7, "Tøstelhøjgaard"

Denne ejendom hører ikke under Pederstrup Sogn eller Vrå ejerlav. Den hører på sin vis ikke hjemme her under "Vrå", men da tilknytningen til Vrå har været så stor, og en del af ejendommens jord i mange år lå i Vrå, har vi valgt at placere den her og ikke under "Naboer"

Den 26.10.1877 blev den 28-årige Verner Pedersen fra Kvorning gift med Nielsine Jensen, født den 8.9.1853 og døbt som Niels Sine Jensdatter. Hendes forældre var gårdmand Jens Johan Nielsen og Maren Thomasdatter, Vrå (matr. nr. 6 – Vråvej 22). Verner Pedersen er ikke anført i kirkebøgerne fra Ørum, Tjele eller Kvorning Sogne, og derfor er der intet om hans forældre.

Verner Pedersen og Nielsine etablerede sig som gårdmandsfolk i Mollerup, og der fik de børnene:

10.2.1879: Christen Verner Pedersen
 13.4.1881: Dorthea Sofie Pedersen
 28.2.1883: Peder Verner Pedersen

I 1925 foretog Christen og Peder navneskifte idet de fik lov til at fjerne efternavnet Pedersen.

I 1885 optræder Verner Pedersen og Nielsine som husmandsfolk i Foulum, og her fik de den 27.5.1885 sønnen Jens Marinus Verner Pedersen. Han døde den 22.9.1893 og blev begravet i Pederstrup.

I 1887 flyttede de til Vrå. Nielsines stedfar, Christen Jensen på matr. nr. 6 i Vrå, solgte matr. nr. 20b, Løvel, til dem. Denne ejendom var skyldsats til $\frac{1}{4}$ album, og arealet var 9.6073 m². I handelen medfulgte de på ejendommen stående bygninger, besætning, avl afgrøder, avlsredskaber og inventarium. Prisen var 5.500 kr.. I handelen medfulgte retten til at bruge et stykke tørvejord, matr. 1aæ, Sødal Hgd..

Vi har spurgt Gerhardt Hørdum, om han ville undersøge, hvad der før 1887 var sket med ovennævnte areal eller ejendom. Svaret indsættes her:

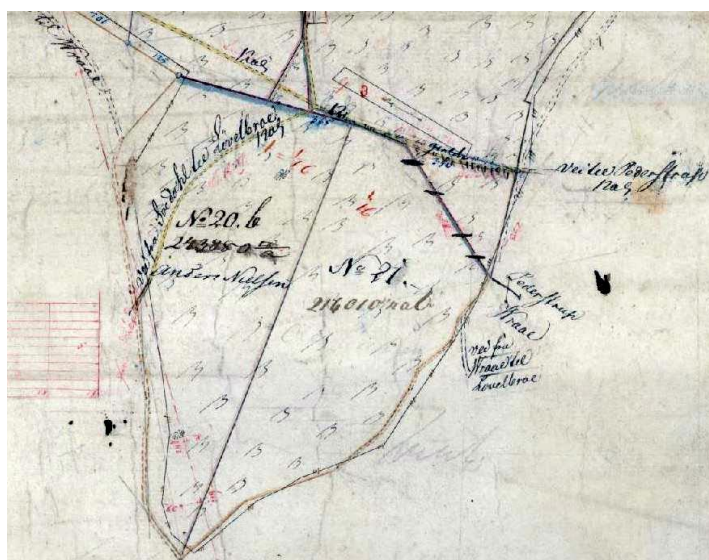
"Med hensyn til dit spørgsmål om matr. nr. 20 b af Løvel, så har jeg fundet ud af følgende:

1. Skøde af 23. nov. 1850 til Peder Andersen, der har matr. nr. 8 i Pederstrup.
*Peder Andersen Nyrups far, Anders Nielsen Nyrup købte 20b i 1837 af Jacobsen i Løvel. Matriklen blev da udstykket fra matr. 20.
 Peder Andersen Nyrup får altså 20b, da han overtager Løvelbrovej 12 efter sin far.*
2. Skøde fra Peder Andersen til gmd. Jens Johan Nielsen af Vrå, der har matr. nr. 6 i Vrå læst 10. juli 1860.
(Det har været lidt uvist, hvornår der er kommet bygninger på "Tøstelhøjgaard", men man har fortalt, at spærene og andet materiale til stuehuset var fra "Vesterskovgaard" matr. 6a, da man der byggede nyt stuehus i 1868. Vi ved så, at stuehuset er bygget efter 1868, og at der er bygninger på ejendommen, da Nielsine og Verner Pedersten overtager den i 1888/89. Efter sigende er de gået fallit med en ejendom i Foulum, hvor de optræder i Folketælling 1880.)
3. Skifteadkomst for Maren Thomasdatter på 6a m.fl. læst 15. jan. 1861 med påtegning 18. marts 1862
4. Vielsesattest for Christen Jensen. af 17. juni 1861, læst 18. marts 1862.
5. Skøde læst 18. dec. 1888 fra Christen Jensen til Verner Pedersen

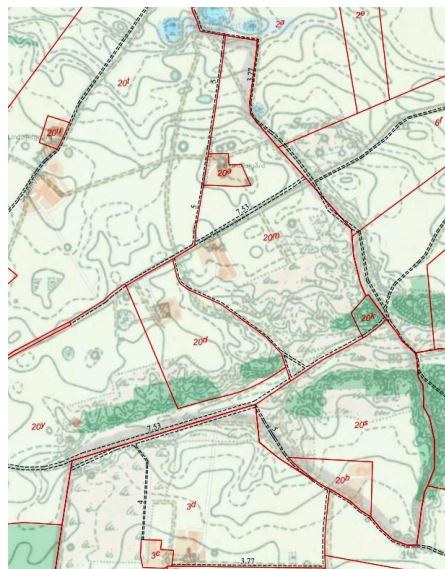
6. Skifteadkomst læst 7. nov. 1899 til Nielsine Jensen
7. Vielsesattest for Christen Madsen læst 7. nov. 1899.
8. Skøde læst 8. juli 1919 fra Christen Madsen til Niels Verner Pedersen.

Det var, hvad jeg har fundet i realregistrene om den parcel. GH

Samtidig solgte Jens Peder Thomsen Møller, Løvel, matr. nr. 21d, Løvel, til Verner Pedersen og Nielsine. Denne ejendom var skyldsæt til 1 skæppe, 2 fjerdingkar og $\frac{3}{4}$ album, og arealet var 9.0718 m². Prisen var 2000 kr.. Det var åbenbart et jordstykke uden bygninger.

Matr. 20 b, på grænsen mellem Vrå og Løvel

Matr. nr. 20a, Pederstrupvej 11, har oprindeligt været en meget stor ejendom

Begge handler skete den 11.12.1888 og blev tinglyst den 18.12.1888.

På denne ejendom fik Verner Pedersen og Nielsine børnene:

- 12.11.1887: Niels Verner Pedersen
- 12.10.1889: Kristine Pedersen
- 1.12.1891: Maren Marie Pedersen

Den 12.7.1891 døde Verner Pedersen. Jf. kirkebogen var der tale om selvmord ved hængning. Der er ikke oplyst noget om årsager(ne) til dette. Men som følgende boopgørelse viser, havde familien en meget stram økonomi. Den 28.5.1896 var der boopgørelse ved skifteretten i Viborg. Ejendommens værdi med påstånde bygninger, besætning, avl og inventar blev fastsat til 6.200 kr., og indboet blev vurderet til 300 kr., i alt 6.500 kr..

Gæld og udestående blev opsummeret til følgende:

Kreditforeningen i Viborg	4.200 kr.
Restgæld Chresten Jensen	500 kr.
Restgæld Jens Peder Thomsen Møller	1.000 kr.
Løs gæld og begravelsesudgifter	516 kr.
I alt	6.216 kr.

Boets formue kunne således opgøres til 284 kr.. Efter fradrag af skifteomkostninger var der 273,58 kr. til rest. Heraf udgjorde enken Nielsine Pedersens boeslod halvdelen eller 136,79 kr.. Den anden halvdel blev fordelt med 24,82 til Nielsine Pedersen og resten blev ligeligt fordelt til de 6 tilbageværende børn. Nielsine Pedersen forhøjede af sin boeslod og arv børnenes boeslod og arv til 50 kr. til hver.

Det fremgår af den tinglyste boopgørelse, at børnenes værge var Peder Vernersen, Kvorning. Peder Vernersen er Verners far, som i Folketælling i 1860, figurerer som træskomand og har fire børn, hvoraf Verner er den ældste. I folketællingen fra 1890 bor han i Kvorning og er 67 år.

Den 12.9.1895 blev enken Nielsine Pedersen gift med ungkarl Kristen Madsen fra Sundstrup. Han var født i Ejstrup den 4.3.1845. Hans forældre var gårdmand Mads Kristensen i Ejstrup og hustru Inger Kathrine Jakobsdatter.

Kristen Madsen.

Den 7.11.1899 blev vielsesattesten fra brylluppet med Nielsine Pedersen lyst som Kristen Madsens adkomst til at overtage matr. 20b og 21d, Løvel, efter Nielsine Pedersen.

Nielsine Madsen døde den 22.1.1921, og Kristen Madsen døde den 8.12.1925.

Niels Verner Pedersen.

Med skøde af 30.6.1919, lyst den 8.7.1919, overtog Nielsine Pedersens søn, Niels Verner Pedersen, matr. nr. 20b og 21d, Løvel.

Købesummen blev fastsat til 20.400 kr., der finansieredes på følgende måde:

Kreditforeningen i Viborg	5.000 kr.
Jysk Landhypotekforening	600 kr.
Panteobligation til sælger	2.200 kr.
Aftægt til sælger	9.400 kr.
Udbetaling	2.200 kr.
I alt	20.400 kr.

(Den meget grundige læser vil opdage, at en sammentælling af tallene kun giver 19.400 kr.. Det ses ikke, at datiden har observeret sammentællingsfejlen).

Det mest interessante ved dette skøde er aftægtsbestemmelserne. De citeres derfor næsten fuldstændigt her:

„Som ovenfor anført har køberen forpligtet sig til at udrede en livsvarig aftægt af den solgte ejendom til sælgeren og hans hustru Nielsine Madsen, født Jensen, af følgende indhold:

- A. Aftægtsfolkene får fri bolig foreløbig som hidtil i ejendommens stuehus. De har ret til at forlange indrettet særlig lejlighed i stuehuset bestående af 2 stuer og køkken med 2 kakkellovne og 1 komfur, og fremtidig vedligehold både udvendig og indvendig påhviler ejeren. De får endvidere overladt halvdelen af den nuværende have. Aftægtsfolkene har ret til for sig og besøgende at færdes overalt på ejendommens grund og dens utilsåede jord samt ret til medafbenyttelse af gårdens udenoms bekvemmeligheder.
- B. Aftægtsfolkene skal have hele kosten hos ejeren, og den skal være af samme art og godhed, som den ejeren og hans familie nyder. Ejeren skal yde aftægtsfolkene fornøden pleje og pasning og i sygdomstilfælde betale læge og medicin samt hente og hjemkøre læge og præst.
- C. På forlangende skal ejeren yde aftægtsfolkene fri kørsel med gårdens bedste køretøj.
- D. Til brændsel erhverver aftægtsfolkene årligt 10.000 stk. skudtørsv (tørsv, der graves hele op af mosen i modsætning til æltede tørsv), frit hjemkørt og indlagt i hus i tør og god tilstand. Endvidere skal de årligt have 1 læs brænde fra ejendommens plantage og 10 potter petroleum.
- E. Hvis aftægtsfolkene ønsker det skal de i stedet for kosten have leveret 4 tdr. rug, 50 pund byggryn, 25 pund ris, 100 pund flormel, 3 tdr. kartofler og 8 snese æg årligt samt 2 pund smør og 2 pund margarine om måneden, 2 potter sødmælk dagligt, 25 pund ost, 60 pund fårekød, 80 pund flæsk og 6 pund uld årligt at levere på anfordring efterhånden som aftægtsfolkene har brug derfor. De førnævnte produkter leveres i gode og sunde varer med godt mål og vægt. Sker dette ikke, er aftægtsfolkene berettiget til selv at anskaffe det manglende for ejerens regning, og det bemærkes, at der intet nedsættes i ydelserne ved den enes død".

Dertil kommer en række betingelser, hvis aftægtsfolkene ønsker at fraflytte ejendommen.

Ovennævnte er medtaget for at skitsere tidligere tiders vilkår for pensionister, når de solgte ejendommen. 1919 var jo før aldersrente, folkepension og anden alderdomshjælp. Der var kun en lov fra 1891 om alderdomsunderstøttelse, hvorefter sognerådene skulle vurdere, hvorvidt ansøgeren overhovedet var værdig til at modtage hjælp. Aldersrenten blev indført i 1922 og blev afløst af folkepensionen i 1957. Det var nøjsomme vilkår før 1922, som vil være helt utænkelige her 100 år senere.

Den 1.3.1921 købte Niels Verner Pedersen en parcel af matr. nr. 3d, Vrå, ejet af gdr. Niels Christian Nielsen. Prisen blev fastsat til 6.000 kr.. Parcellen fik matr. nr. 3h, Vrå og blev skyldsats til 1 skæppe, 3 fjerdingkar og 21/4 album. Arealet var 5.0230 m². Skødet blev tinglyst den 23.6.1921.

Niels Verner Pedersen blev den 27.3.1923 gift med sin husbestyrerinde, Rikke Nikoline Jensen, født den 31.1.1896 som datter af husmand Laust Jensen og Ane Marie Hørdum, boende i Gråe, Thorning ved Kjellerup.

Niels Verner og Rikke fik børnene:

27.12.1922: Christian Verner Pedersen. Død før fremstilling i kirken.
 20.12.1923 Arne Verner Pedersen.
 31.10.1926 Sigurd Verner Pedersen. døde den 11.09.2014
 18.7.1935 Jenny Verner Pedersen.

Niels Verner Pedersen døde den 3.5.1982, og Rikke døde den 5.4.1986.,

Arne Verner Pedersen.

Med skøde tinglyst den 6.6.1952 overtog Arne Verner Pedersen Sødalvej 7 for 61.700 kr.. og med skøde tinglyst den 7.3.1968 købte han matr. nr. 8g, Løvel, for 7.000 kr.. Arealet på dette matr. nr. var 2.0150 m².

Arne Verner Pedersen blev gift den 31.5.1952 med Magda Jensine Nielsen, født den 18.6.1929 som datter af Jens Marinus Nielsen og Johanne Marie Nielsen, Fællesskov, Vrå.

Arne Verner Pedersen og Magda fik børnene:

5.5.1953: Else og Inger Verner Pedersen.

15.4.1956: Kristian Verner Pedersen.

29.12.1960: Jens Verner Pedersen.

Arne Verner Pedersen døde den 14.5.1993 og enken Magda Jensine Nielsen fik den 28.7.1993 lyst skifteretsattest som adkomst til ejendommen. Magda døde den 17.8.2008.

Peder Tougaard Nielsen.

Med skøde tinglyst den 17.2.1994 købte Peder Tougaard Nielsen fra Sødalvej 5 ejendommen Sødalvej 7. Prisen var 790.000 kr., og ejendomsvurderingen var 750.000 kr.. Han etablerede en ny ejendom bestående af bygningerne på Sødalvej 7 og 2 ha jord omkring bygningerne. Dette jordareal fik matr. nr. 20b, Løvel by. Den øvrige del af ejendommens jordareal blev overført til Sødalvej nr. 5, hvor hovedmatrikelnummeret er 3b, Vrå by, Pederstrup sogn.

Lisbeth Skaarup Nielsen.

Med skøde tinglyst den 30.9.1994 købte lærer Lisbeth Skaarup Nielsen matr. nr. 20b for 385.000 kr.. Hun døde af kræft i 1998, og med skifteretsattest af 5.8.1998 blev ejendommen overtaget af arvingerne Hans Jørgen Nielsen og Birgit Merup Nielsen.

Johnny Elsborg.

Med skøde tinglyst den 30.9.1998 overtog Johnny Elsborg ejendommen for 470.000 kr.. Efter et stykke tid blev han interesseret i en anden ejendom med en meget naturskøn beliggenhed med udsigt over Skalsådal fra Skals siden, som han købte og satte Sødalvej 7 til salg.

24.09.2001: Henrik Harbo Slot og Eva Thougard Slot. Pris 600.000

Med skøde tinglyst den 24.9.2001 overtog Henrik Harbo Slot og Eva Thougard Slot ejendommen i lige sameje for 600.000 kr.. I perioden 2006-2013 drev de entreprenørvirksomhed fra ejendommen, men ellers tjener ejendommen alene til beboelse.

Kilder:

Folketællinger, Kirkebøger, Nettet, Skøder og panteprotokoller.

Johnny Elsborg. Peder Tougaard Nielsen, Kristian Verner Pedersen, Eva Thougard Slot,.